

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Eugenio Sánchez

Název práce: Důsledky působení Číny v Latinské Americe na hegemonické postavení USA v regionu na počátku 21. století

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Jan Hornát

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Eugenio Sánchez si zvolil aktuální a relevantní téma pro svou bakalářskou práci, a to výzkum čínského působení v Latinské Americe. „Čínský vliv“ je předmětem diskuzí, politizován i sekuritizován po celém světě a ani Latinská Amerika není v tomto ohledu výjimkou. Jak sám autor deklaruje, cílem „práce je zjistit, do jaké míry čínské působení v Latinské Americe v 21. století narušuje hegemonické postavení Spojených států v tomto regionu“, přičemž vychází z předpokladu, že přestože vliv Číny, zejména v ekonomické oblasti, byl doposud nepochybný, neohrozil hegemonické postavení USA jako celku.“ (str. 1)

Eugenio se v první části práce věnuje zejména definici klíčových pojmů a teoretické diskuzi týkající se povahy hegemonie. Ve vztahu USA-ČLR si příhodně vypůjčuje koncept tzv. hegemonické výzvy (Paz) neboli tranzice moci (Organski), aby podchytil možný budoucí scénář a dynamiku vztahů mezi hegemonickým státem (USA) v Latinské Americe a jeho možným vyzyvatelem (ČLR). Student však v práci nepřijímá hegemonickou pozici USA jako danou, ale demonstruje ji a její institucionalizaci v kapitole č. 2. Ve třetí kapitole následuje analýza možností a výhledů spolupráce mezi ČLR a zeměmi Latinské Ameriky. V poslední empirické kapitole se Eugenio již soustředí na klíčovou část výzkumu, a to mocenský střet zájmů/působení USA a ČLR v ekonomické, vojenské a kulturní oblasti v Latinské Americe.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Teoretické ukotvení práce je solidní, neboť autor prokázal nejen schopnost orientovat se v teoretické literatuře, ale též tyto teorie umně aplikovat. Wallersteinův světový systém, Gramsciho kulturní hegemonie a Paz/Organskiho předávka moci mezi hegemonem a aspirujícím hegemonem jsou vhodnými teoretickými přístupy (s jejichž pomocí se zároveň možná až příliš často definuje vztah USA-Latinská Amerika). Práce je originální zejména z metodologického hlediska, neboť kombinuje právě tyto zmíněné teoretické přístupy a pozoruje hegemonické postavení nikoliv z holistického a zobecňujícího hlediska, nýbrž tuto hegemonii desagreguje do různých polí působnosti (ekonomika, bezpečnost, kultura), což zároveň umožňuje diferenciaci čínského vlivu v oblasti. Práce je logicky strukturovaná, argumentace je jasná a přímá a počet použitých zdrojů sám osobě poukazuje na osobní zájem až zápal studenta o dané téma. Závěry práce jsou spíše indikativní než autoritativní, ale to je samozřejmě dáno rozsahem Bc. práce, která nemůže pojmout absolutní meta-analýzu čínského působení v Latinské Americe, nicméně i tak je studie z teoretického i empirického hlediska velmi přínosná.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce splňuje veškeré formální požadavky bakalářské práce. Jazykový projev je výstižný a práce se čte velmi plynule. Citační norma je sjednocená a v práci se nevyskytují téměř žádné překlepy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Eugenio předložil nadprůměrnou bakalářskou práci, jejíž originalita tkví zejména ve zvoleném teoreticko-metodologickém rámci. Navíc se jedná o aktuální téma, o čemž svědčí i řada odborných článků zaměřených na podobnou výzkumnou otázku publikovaných v posledních letech. Za slabou stránku považuji pouze širší záběr práce, který do určité míry stírá nuance, které by bylo možné pozorovat při hlubší analýze např. jediného státu v Latinské Americe.

Student touto prací prokázala schopnost pracovat s abstraktními (teoretickými) koncepty a ty pak aplikovat na konkrétní empirická data. Ztotožňuji se se závěry práce, které poukazují na nutnost diferenciací a sektorový přístup, pokud chceme hodnotit úpadek či nabytí hegemonie nějakým aktérem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Někteří afričtí ekonomové delší dobu tvrdí, že teprve ČLR může přinést na africký kontinent prosperitu, neboť disponuje kapitálem, který investuje zejména do infrastruktury, kterou kontinent potřebuje nejvíce. Ozývají se obdobné hlasy i v Latinské Americe, kde se zrodila tzv. teorie závislosti?
2. „Opouští“ administrativu D. Trumpa Latinskou Ameriku a vytváří tím určité vakuum pro Čínu?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku A.

Datum: 8. 6. 2020

Podpis: Jan Hornát v.r.
